

Asia: VN/23332/2026

## **Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi datakeskusrekisteristä**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Soveltamisala: 0,5 megawatin raja-arvo ja turvallisuuspoikkeus (1 §)**

Energiateollisuudella ei ole pykälään erityisiä huomautuksia.

#### **Ilmoitusvelvollisuuden ajankohta (5 §)**

Energiateollisuudella ei ole pykälään erityisiä huomautuksia.

#### **Ilmoituksen yhteydessä toimitettavat tiedot sekä tietojen toimittamisesta poikkeaminen (6 §)**

Energiateollisuus katsoo, että ilmoitettavat tiedot ovat pääosin tarkoituksenmukaisia.

Tietosisältöä tulisi kuitenkin täydentää sähkön hankintaa koskevilla tiedoilla. Rekisterissä olisi tarkoituksenmukaista ilmoittaa, hankitaanko sähkö pääosin verkosta, sähkönostosopimuksilla (PPA) vai omaan energiantuotantoon perustuen. Tieto voitaisiin sisällyttää osaksi 6 §:n 12 kohdassa tarkoitettuja energiantuotantoa koskevia tietoja.

Lisäksi ilmoitettavissa tiedoissa tulisi huomioida sähköverkon käyttövarmuuteen ja sähkönlaatuun liittyvät vaikutukset. Suurten datakeskusten kuormitus voi vaihdella nopeasti, mikä voi aiheuttaa vaikutuksia sähköjärjestelmään. Tämän vuoksi olisi perusteltua kerätä tietoa esimerkiksi kuormituksen vaihtelujen luonteesta sekä käytettävistä kuormituksenhallinta- tai stabilointiratkaisuista.

Energiateollisuus korostaa, että ilmoitusmenettelyn tulee olla mahdollisimman yhdenmukainen ja tietojen vertailukelpoisuutta tukeva. Ilmoittamisessa tulisi hyödyntää ensisijaisesti rakenteisia tietokenttiä ja valmiita luokituksia. Vapaamuotoisten tekstikenttien käyttöä tulisi rajata mahdollisimman paljon. Erityisesti 6 §:n 12 kohdassa tarkoitettujen varavoimaa, energiantuotantoa,

energiavarastointia, kulutusjoustoja ja hukkalämmön hyödyntämistä koskevien tietojen ilmoittamistapaa olisi täsmennettävä.

### **Muutoksista ilmoittaminen ja muutositmoitusten ajankohta (7 §)**

Energiateollisuus pitää kannatettavana, että rekisteriin kerätään tietoja sähkönkulutuksen ja infrastruktuuritarpeiden merkittävistä muutoksista ja tiedossa olevista tulevista laajennuksista. Tiedot parantavat sähköjärjestelmän ja muun infrastruktuurin kehittämisen ennakoitavuutta sekä tukevat kapasiteettitarpeiden arviointia.

### **Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus, tietojenantovelvollisuus ja tietojen luovuttaminen (10, 11 ja 12 §)**

Energiateollisuus pitää perusteltuna ja tärkeänä, että huoltovarmuuden, sähköjärjestelmän kehittämisen ja viranomaisten tilannekuvan kannalta tarpeelliset tiedot kerätään riittävän kattavasti ja että datakeskusten sähkökäyttöä ja kapasiteettitarpeita koskevaa tietoa on saatavilla riittävän ajantasaisesti. Tietojen julkisuutta ja luovuttamista koskevissa ratkaisuissa tulee kuitenkin varmistaa, ettei kriittisen infrastruktuurin turvallisuutta vaaranneta. Energiateollisuus pitää tärkeänä, että tiedonsaantioikeuden kohde ja laajuus ilmenevät sääntelystä riittävän täsmällisesti. Esityksestä ei kaikilta osin käy selvästi ilmi, mitä tietoja tiedonsaantioikeus datakeskusrekisteriin ilmoitettavien tietojen lisäksi koskee. Tiedot tulisi kerätä aggregoidussa muodossa siten, ettei yksittäisiä laitoksia tai niiden kriittisiä ominaisuuksia voida tunnistaa.

Energiateollisuus korostaa, että mahdolliset tietopyynnöt voivat kohdistua kriittistä infrastruktuuria koskeviin tietoihin, joiden suojaaminen on varmistettava. Koska viranomaisen hallussa olevia tietoja voidaan lähtökohtaisesti pyytää julkisuuslain nojalla, on erityisen tärkeää, että kriittistä infrastruktuuria koskevien tietojen salassapito on sääntelyssä riittävän selkeästi turvattu siten, ettei turvallisuuden kannalta merkityksellisiä tietoja voida luovuttaa tietopyyntöjen perusteella. Nykyiset julkisuuslain salassapitoperusteet ovat kriittistä infrastruktuuria koskevien tietojen osalta osoittautuneet osin tulkinnanvaraisiksi ja riittämättömiksi, mistä lisätietoja Energiateollisuuden aiemmassa lausunnossa koskien diaarinumeroa VN/27452/2020-OM-548.

### **Voimaantulon ajankohta sekä siirtymäaika rakentamisvaiheessa ja toiminnassa olevien datakeskusten osalta (15 §)**

Energiateollisuudella ei ole pykälään erityisiä huomautuksia.

### **Huoltovarmuuskeskuksen tehtävä ja sen resursointi**

Energiateollisuus pitää datakeskusrekisterin perustamista lähtökohtaisesti kannatettavana. Rekisteri parantaa viranomaisten mahdollisuuksia muodostaa ennakoivaa tilannekuvaa datakeskusinvestoinneista sekä niiden sähköjärjestelmä- ja infrastruktuurivaikutuksista. Rekisterin tavoitteiden toteutuminen edellyttää kuitenkin riittävää resursointia sekä rekisteritietojen laadukasta ja yhdenmukaista käsittelyä.

### **Muut esitystä koskevat huomiot**

Energiateollisuus pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että teknisesti ja toiminnallisesti samaan datakeskuskokonaisuuteen kuuluvat rakennukset sekä tiedossa olevat laajennukset huomioidaan

yhtenä kokonaisuutena. Ratkaisu estää ilmoitusvelvollisuuden kiertämisen hankkeita pilkkomalla ja parantaa datakeskusten kapasiteettia koskevan tilannekuvan luotettavuutta.

Energiateollisuus pitää tärkeänä, että ilmoitusmaksujen kohdentumisen vaikutuksia arvioidaan vielä jatkovalmistelussa. Esityksessä ilmoituksen käsittelystä perittävä kiinteä maksu voi muodostua suhteettoman suureksi erityisesti pienemmille toimijoille, joilla on useita datakeskuksia. Suomessa on lämmöntuotantoon keskittyviä pieniä datakeskuksia, joita on lukumääräisesti paljon. Tällöin samalle toimijalle voi kertyä esimerkiksi yli kymmenen ilmoitusmaksua, vaikka yksittäisten kohteiden vaikutus tai edes niiden yhteisvaikutus sähköjärjestelmään tai huoltovarmuuteen olisi vähäinen. Samaan aikaan suurimpien datakeskusten suhteellinen kustannusvaikutus jää pieneksi.

Energiateollisuus ehdottaa, että jatkovalmistelussa arvioidaan vaihtoehtoja, kuten toimijakohtaista ilmoitusmaksua tai datakeskuksen kokoon perustuvaa porrastettua maksua. Näin voitaisiin paremmin varmistaa sääntelyn oikeasuhtaisuus ja vähentää hallinnollista taakkaa pienempien toimijoiden osalta.

Markkanen Laura  
Energiateollisuus ry